

להערכת ביאליק ובדיקתה

המתבונן בתולדות ספרותנו בדרך רוח אחרונים, ביחוד מבחינת משלמותה של לטוננו לכבוש תעולם מובחן, רואה בה החילה לפני פנים שהצד השני שלהם הוא תשמיש ואחריו ככת פנים שהצד השני כשחם הוא חמקום. הדאייה הזאת, ביחוד על דרך הלוקה קיצונית, היא כמר בן, מתודית בלבד, שכן באמת געשה והלחמנה הזאת, אם כי היא במידה שונה בשני המסכים כאותה, והנה בן בקשנו לראות אותה במערכת יבוש סוף זה, ובהיותה גבוהה גדולה, מברכת, ובהר מטיילת את בקורתה הקולית הגדולה, המברכת, הזאת — כי ג. ביאליק, שבו המבטאים הכוחות הפולטים, הלגיטים והעלמיים, של תקופתו שלמה, מבלי שהיא יתבאר מתוכה, שכן יש בו אותה ותרם סגולתה הפנימית את הפופולר. ויחדו זה הלגיטי, לפיכך בכל גישה שאנו עוסקים בה למנוע, בין אם זו גישה המסתמנת בהאלה: מ' היה בעצם, ביאליק, ובין אם זו גישה המסתמלת בשאלה: מה היה בעצם, ביאליק, והשאלה האחת והאחרת ניתנות לתן תשובות רבות וסיכומן הוא פחות ממי שחית לפחות ממה שהיה. ודאי המשכנת הכוללת היא: הוא היה משורר, אבל כל געשה ובהתנהגותו על פי כליה הסגולות שלו אמרת לנו, כי היה גם שורר, לאמור, שהיה — בפרט על יבחרו בבוח — אחי משורר, אמת, אמשר ואף המשורר שבו לא בא על פולאיביסוף, וודאי הרבה הפסידותו תעורר ויתחדד, שהחיל על עצמו, הוא היא האפלאה ששעשה את שר השירה כאיש קודם, גם ריבית סמורר לשיר, כי אילו המשורר שבו גם לא על מלאו ביטוייה הדי השירה לא היה מצפה את כל כולה, שכן לא נבחרו, כי ספק הוא בנו האפסום המשורר הוא: מלאו לבישה על געשה על ינה כואת היולדת אתה לדורותי, שהיה לא כספרייה אחרות ספרותנו — ספרות אחרת, שיש בה שנים או שלושה ספורי ידים גדולים על התפתחות, כדרך האפסום הוא לה, שמהא רוח את סמכותו בגדולו שפרייה; ואילו ספרותנו מפוררת החפתי חזקה הגדולים סרונים מול, שתוכל לנהוג כקנה השירה והיא, אמת, שהרים אמורים בספרות העברית החדשה, שהיה לעי המ

למשורר ויתר השירורו מלבד. בשיר מלבד ביאליק מתוארת הסיטואציה של דורו, שכל רגשות לבו החומיים גביא שאלי הוא בוקש בניאאמת, שיגע בניגור לב' של הדור וידלקי מעל לראשו כוכבו, ודורו ויתר המבוע לכל האחרונים הכבו' שיש מברכה לבנות, הדימורדי רוצה להאפיקנו כי אחר העם הוא שחית הנביא הזה, ואכן הוא מתארר איריאלי-אממא, א' ת'הר'ול' וכדומה, ועיקר'ה'הגדרה, שהוא שורר הניצוץ האחרון של אלהים, ולא עוד אלא אם יש ונצטצה לפעמים רוח הקודש ובתולתה נבנש ידורי, הדי לא וזהה באחד מעל בני הגולה, כאשר לא היה בנפשו הגדולה של אחר העם, נדהר האמת, כי בקראנו את האודה המרר מהא הזאת, קשה לנו לפרצה, ודורו אחריו ודאי לא ידעו למיור את החיה המרות הזאת, הם ראת יתור העם לקשור כתרם כאלה לאתר העם, ואמשר שהחיה יתהר לו באופן שיראה כבירור: לו הכתר הזה שנתלה במורה היה באמת מלוי תלמידיו הגדול מסגל אלא שהיה התל' מדי, אפילו התנועה של שורר-החיות יותר-המשורר, ההוישה מכל וכל, כי הנה שירור אחד (גם, שהערותו לעישימי) הגיע לתודעת פחדותו, שכן הוא מרבו בו על גילוייה ככל מעשה העלמה והשאלה ואפילו מחבואי-חרונו יראה כמכת-שפר' גיו, והדי אינם אלא כתרבי סרגר אשר ביכרותו לביא (ואנו מעינים לשימוע טור' זה עלונה) ובאי' לרית וומם גינה, וטר' הוא נשגור לו לילה, בריחיו היו רכסתיים, והוא הלביא עצמו, במלס למכורתי, אי' למ בשירור אחר שקדם לו (עשה נשפיר), בשמע שיליוה במרה של חורשה כואת, כי יכירו: לא משורר אנוכי, לא גביא, וומם עצים אנוכי, וומם עצים איש-קר' וזהו שבו יקר קצר.

אכן, ההתנוצצות הזאת של חודעת שיליתוהו היתה בו עוד איריעה — רוב יסור ככות בליתו חזקה, שכל טלך אומר כריהיה, על ש'שומ'ה' הית ר'ק משורר, גם המשורר עצמו עצמו פני איש-הקדחת על-שום-מה יתדונו על המשורר גלגלם בו ולא נתגלה אשר כל כמילותיו ארעי והיה כאפסרות, אלא רק מאחורי חרונו והיה החיובים התגלה כמשתמש עיני גדול הוא לענה בו, ואילו הענין בהיא' הדיעה אפסר ומרקה'מן גדול יותר גיית השובה שילתו, אכן אין בדינו אלא רמזי-השיר' בה, כשנאו מבוגרים בגחלתו של ביא

ליק ומצאנים גלגלם בעיקר בכרד-השיר' וים, שאינו גדול ביותר, אין אנו מת' קסים לראותו כמתור הדורות ואחרונים, אך אנו מקטשים מאי-מאד לראותו כשא' מהזרם כמתורו ספרותנו בת אלפי השנים, ראשיתו למא הזוי ספרותו-ומנו — הוא נולד במחזורי ספרותנו בת אלפי השנים, דאי קסים רמזו היא מסגרתו ומנו — הוא נולד וגדל בתור המצבה שחיתה עלולה למנוך אלהה, ואף כיווצה אותה, ואם לא כיווצה אותה ככותה, הרי' משום שהתרי-נפשו מרוד עושה, הרי' גילויי-משנו וכענו לה, כספר הקורות ידענו את וליק, שית יס' וזת זו שכיבמתה החתונה כטיטע של זכר השחיתות יח' ומשיחיות ושיבכתה העליונה כדעשה נרחבה על הקדחה שכלכסנה קו זק של השפלה, ומשיחיה נאמרתי ספרותי ידענו, מה ומי היה אותו נער שגדל בו והתחנה, טיפוס מרובק של חולם'בתקיק, שדאיתו היא כמשולש גדול — מראת המשתמש אשר לעינה, מראת חיוניו הקמלא אשר כדעינו ומראה-המת' יק של קדמת-הילדות אלא בשפלה הער' של המשולש הגדול הוא גביא, מוסר'ר אלא ממוגם בנפשו, הדינו וזכרים גדול השפעתה שנתפגענו בבוה המשורר בפני אפיה'כורים' על מספר על מקורה והתחנות של העולה בשיחותיו (מגילת האש') ועל יק' ההפסעה, כי יכורה של האש הגדולה היתה שריפה קטנה בעיר-ילדותו, והדי באמת פרס מוכע זו גם יוצא ללמדנו על המשולש הגדול — בראת עינו המועט, השריפה הקטנה, נתקפלה בו האש הגדול לה, אשר גם היא כמשולש גדול — אש הקוסמוס, אש ההיסטוריה, אש החיה — הוא המשולש אשר ידענו אותו משיוריו שיה' האמטוביוגרפיה הכסוית שלו מסיפוריה שהם לאמטוביוגרפיה הגלית שלה, והנה הנער הזה גבורה עליו גבישה ראשונה, הלא היא המפניה עם ה'לו' — י'ן המתנגדות, אשר מלפניה יצאה מביהרה ויצאה לצאת, שפעה שיהיה ויתר מביהרה, היתה בולמת מאשר מעודת ומ' דרבתה לצאת את העלומה ומש וכוח' תיה, קראנו גם קראנו גם שמשפטי-כוח' ורבות וקורקים ספסיים בענין האש אפילו של וליק, והראית להם ברבה, אבל לצעינו אין בידינו להסכים עמה, ושכ' לה על אותה גבישה יצא, לדעתנו, כמסודר, ושעל כן אין אנו יכולים שלא לראותה כגישה פאסאליה.

וזאת הדין בגבישה אחרת, היא המפ'י הכוללת — ועל כן במאמר הבא יב' ס'ן

שעם אחר-העם. ידענו מתולדות הספרות את ההופעה הזאת — איש שירה גדול בשפע בשיטה-המשכה באיש-מגית פחות ממנו, ונדעה, למשל, דומתה שהשעה של חומיאסקי על אדם מוצאבין', אבל חומיאסקי עורר במיד' קבוי' כחות דרומים ואילו אחר-העם יצאה מלפניו השפעה עוצרת, מאפספת, קראנו גם קראנו דביי המשורר עצמו ודבר' שמעיו על ההרכב הגדולה שב' עם-ההשפעה הזאת והמואבותיה, אבל את סקירה בשירתו של ביאליק והתפתחותה, ידעו עיניו, מחבשותו והגבוליה, כדי לראות כי היה מה שחיה למרות ההש' פעה הזאת, וכדי לנחם מה חזת, אילו לא ההשפעה הזאת, שעל-פי אפיה היתה מצי' גנת, אם לא למרר מגמתה, שעל כן אין אנו יכולים שלא לראות גבישה זו כפרי שה פאסאליה, הוא הדין בגבישה השלי' שיה, היא הגבישה עם מ'נדל' עי' ושוב ידענו אף ידענו מדבי המשורר עצמו, והמברר מעיניו גדול-הברכה, שוכרבה כגבישה זו עם, על הנושא שהוא כולס' אכנתו שמשלם, אבל אין אנו יכולים לבסוס השתוממותנו כי מי שירד להגיע למחיותה, אשר השירה העברית לא ידעה כמותה אלא ברשפי האקססטיקה של הדיה הקלה והצומחנות של גבירול, שהיא המתחית והמפריחה אשר בגבילת האש', ראה את עצמו תלמידו של מי שחיה דבוק כולו לריאליסמוס, שתופנת אמתיים על בני הקרקע, ואינו מסוגל לצאת ממחוצת המציאות הקטנה, אפילו שחיה דבוק עליה ותכוחה המרה ביהדי, ואין ההתחומות ידעו שפתחה משום שביאליק באמת יצא חיה לראות עצמו תלמידו של מגדלה, שכן במה שהיה תלמידו (ארוה בעל גיית') הוא וזעה ולא רימאש על יצירתה, לכלל המר' בה היא ציל' שרדית אחת מבוגרת יצי' רמז הגדולה, ויש אנקדוטה קטנה המת' גדלת כדי סמל — הלא היא הלצה המר' דעת על מגדלה שלא יזח דעמו במג'י, לת האש' ואך בבוה הברכה' פנ ריגונו רמא וזעה מיה וכמא לנרא, אנקדוטה קטנה זו כלולה בה כל אי-האפסותו לתבנה שבין ביאליק ובין מברכה גידולו והשפעתו, ושעל כן אין אנו יכולים שלא לראות גם את הגבישה הזאת כגישה פאסאליה, ועיקר-הפאסאליהות היה במה שביאליק עצמו נסתר למסגרת סביבו והשפעתה הכוללת — ועל כן במאמר הבא יב' ס'ן